

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	130 L.
Fél évre	-----	70 L.
Negyed évre	-----	40 L.
Egyes szám ára	-----	3 L.

Főszerkesztő:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:

PETRES KÁLMÁN

Egész éves előfizető, naptárunkat ingyen megkapja.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca)
5. szám

Március.

A fagyos ködökön már áttűz a napsugár, áldásos melegével kezdi életre csókolni a nagy halottat: a fenséges, szép természetet. Dobbanásban van már a nagy sziv, mely vérével, erejével milliárdnyi életet éltet. Még alig van látható nyoma az ébredésnek, de a csirák és rügyek mélyén már duzzad a titokzatos élet-erő, mely hamarosan szép zöld ruhát sző a föld számára a lerongyolódott hóbunda helyett. A tavaszi verőfényre lassankint benépesedik a föld, megkezdődik a nyüzsgés az üde fűszálak között, megtelik a levegő tavaszi illattal, madárdallal. Van ma-

dárdal nyáron is s legszebb a virágtengerben uszó május, de a kora kikelet balzsamos levegője valahogy illatosabb a májusnál s a felcsendülő első madárdal valahogy felemelőbben, hálaadó imaként hangzik a nagy feltámadásért.

De csakugyan halott volt-e a természet? Nem, csak tetszhalott. A természetben nincs megállás, nincs halál, még a pihenés is csak látványos. A csendes hólepel alatt télen sem szünetel a munka, tovább

folynak az átalakulások, melyek a talaj új anyagait szabadítják föl s alakítják át a növényeknek könnyebben felvehető táplálékává. Tápláló anyánk, a föld tehát télen sem pihen. Csendesen előkészül, új erőt gyűjt a tavaszra, fiai szá-

a földre, mely a mindennapi kenyeredet adja s amelyen most az életnek megszámlálhatatlan milliárdjai születnek; nézz fel az égre, hol fent a daloló pacsirtán túl messze magasan az éltető nap ragyog s azon túl mérhetetlen

magasságból az áldást adó Isten néz le rád. A legfenségesebb templomban vagy itt, melyet maga az Isten épített, melynek kupolája a végtelen égbolt s amelyben a minden orgonazengetést megszügyenítő madárdal készlet áhitatra. Nézz magadba e felemelő, magasztos környezetben.

A természet elkészült. De elkészültél-e te is?

mára, az élőlények milliárdjainak.

A természet elkészült s most várja a dolgos kezeket. Ezek nem is váratnak sokáig magukra. Megkezdődik a szántóföldeken a mozgalmasság. Az ekék egymás után hasítják a barázdákat, melyeknek rögeire az első eső a szántóvető homlokáról hull.

Nehéz munka, meg-meg kell állani! Ha megállasz, hogy letöröld gyönyögyöző verejtékedet, mélyedj kissé magadba. Nézz le

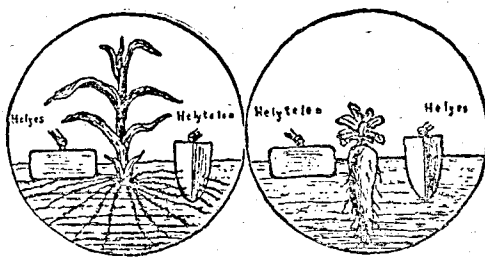
Nem arra célozok, hogy rendben vannak-e eszközeid, van-e vetőmagod, hiszen feltételezem, hogy jó gazda vagy, de azt is feltételezem, hogy okos ember vagy, kinek az ekénél tovább kell látni.

Nagyon szomorú, ha teled a semmittevő pihenés, vagy a léha szórakozások ideje volt. Nézd a fűvet, mely tavasszal egyik napról a másikra szinte szemlátomást nő, mintha csak tudná, hogy sietni kell, rövid a nyár. Ime, amit az

öntudatlan természet tud, ne tudná azt az öntudatos ember is, hogy rövid az élet s annak elfecsérelt percei soha többé vissza nem jönnek. Tettél-e valamit önművelésed érdekében? Kétségbeesítő válasz lenne, hogy szükségét nem érzed. Hiszen ki ne látná be, hogy az ember sohasem tanulhat eleget, hogy a tudás a legnagyobb kincs, melyet tűzvész, árvíz nem emészthet el, melyet semmi emberi hatalom el nem vehet. Tudod-e, mivé lesz az az ember, ki önmaga művelésével nem törődik? Azzá, amivé az elhanyagolt föld, mely sivár, kietlen lesz és legfeljebb csak gyomot terem. Az élet nagy tülekedésében a tudás erősebb az ökölnél s az élet versenyében jaj az elmaradozónak, mert azt az utána rohanók könyörtelenül legázolják.

Nézd, földed a tél alatt csak látszólag pihent. Ugy tett, mint a gondos anya, ki a napi fáradalmak után ágyában aludni látszik, de csak szeme van lehunyva s pihenése helyett övéért töpreng. Hát te gondolkodtál-e fiad sorsa, jövője felett? Próbátál-e benézni beroppanó sirodon tuli időbe? Tettél-e valamit, hogy utódaid is ugyanazok maradjanak, mint te? Ha nem tettel, úgy bűnös közönyöddel bevallod, hogy nem tartod magad érdemesnek arra, hogy fiad, utódaid apjuknak ismerjenek. „Nem vagy fiam, kitagadlak.“ Katasztrófáisan súlyos mondás. De ezerszerre szörnyűbb: „Nem vagy apám, megtagadlak.“

És most válaszolj magadnak. Ha úgy találod, hogy szivedben még mindig tart a tél és szunynyad az élet, úgy tégy fogadalmat. Legyen tanud a munkáért áldást ígérő föld, a pacsirtaszó, a magas ég s a napsugárban leragyogó gondviselő szeretet.

Foszlik a hótakaró, ébred a tetszhalott s a megállott sziv lassan dobogásnak indul. Még visszatekinthet a tél, csontkeze még fenyegethet, hogy az ébredező szemeket letakarja. De hasztalan küzd az enyészet a zöld kikelettel, mert a halálnál az élet erősebb s nincs olyan nagy kő, hogy a sir száját lezárja örökre.

De mikor érünk olyan tavaszt, mikor a lelkekbe is behatol a kikelet napsugár? Vagy csak a sziveket borítaná soha fel nem olvadó jégtakaró?

Dr. Balogh Ernő.

Mit tartalmaz az új választójogi törvény?

Annak a megítélésére, hogy milyen irányt fog venni rövid időn belül az országos politika, igen fontos a későbbi új választójogi törvénynek szervezése. Brătianu kormánya ugyanis olyan választójogi törvénytervezetet készített, mely szerint nem szükséges a szavazatok abszolút többségét megkapnia ahhoz, hogy valamelyik párt a törvényhozásban a legtöbb helyhez hozzájuthasson. A javaslat szerint elég a szavazatok harmincöt százalékát elnyerni, hogy az összes képviselői helyek felet megkapja valamelyik párt. A mandátumok másik felén pedig a kisebbségben maradt többi párt osztozkodna, még pedig elnyert szavazatainak arányában. Ez a törvényjavaslat a mai politikai helyzet világánál arra enged következtetést, hogy a törvény megalkotóinak nem igen lehet szándékában az ellenzéki koalíciót uralomra juttatni. Ezeknek a pártoknak az ország mai hangulata mellett igen valószínű kilátásai volnának ugyanis arra,

hogy az általános választásokon eszen nagy többséget kaphanak. Hát az ország sorsát ténylegesen intéző körökben ezzel a körülménnyel, mely elháríthatatlan ténnyel számolni kell, úgy nem volna szükség erre a kétségbeesítő népszerűtlen választójogi törvénytervezetre, mely tulajdonképpen nem egyéb, mint az eddig érvényben volt általános választójognak megcsönkítése, illetve a kisebbségben maradó, tevékenyebb népszerű pártok uralomra kerülésének lehetővé tétele.

Ebből a törvényből két eshetőség lehet következtetni. Az egyik az, hogy a liberálisok mégis kormányon akarnak maradni, vagy pedig Averescu kormánybortokot szeretnék a hatalom rudjához segíteni. Ó tudvalevőleg az egyetlen ellenzéki pártvezér, aki a liberális törvényalkotásokat uralomra jutása esetén is érvényben akarja tartani. A másik lehetőség az, hogy a Nemzeti Pártnak és a Paraszt Pártnak ma még úgy sem túlságosan erős szövetségét akarnak végkép meghiusítani akként, hogy az egyiket a másik ellen játsszák. Ebben az esetben az egyik kétségbeesően kívül a Paraszt Párt lenne, a másik pedig, mely az uralomtól elesnék, a Nemzeti Párt. Számos miniszteri nyilatkozat szolott már arról, hogy a liberálisok jogutódja a Paraszt Párt lesz, szembaveszi azokat a kötelességeket, melyek a mai kormányzat felfogása szerint minden kormányzópartot terhelnek. A Nemzeti Pártira azért haragszanak Bukarestben mert különbséget tartja magát valamennyi régi párttal. Akárhogyan is lesz a helyzet, esélyes kétségtelen. Az, hogy a szavazás egész országban listákkal fog történni, tehát olyan formában, amely minél hatalmasabb és egységesebb pártok teszt szükségessé. Hogy a Magyar Párt egysége mit jelent, azt tapasztalhattuk a községi választások során, amikor népszerűtlen irányban és zavaros körülmények között rendkívüli eredményeket érünk el. Erre az egység egyre fokozottabban lesz szükségünk. Az új választójogi törvénytervezet apró szilánkokra szakadt partokat egy szerűen elsöpri a politikai életszínvonalig, míg a nagyszámú pártokat akár egy dől, akár pedig más pártokkal szövetségben a számukat még meg is haladó előnyökhöz juttatja.

**Németországi, Dániai és
Hollandiai
konyhakerti és virágmagvak.**

Ólomzárólt lóhere és lucernamagvak. Fűmagvak és fűmagkeverékek. Takarmányrépamagvak. Erdészeti magvak. Gyümölcsfa magvak. Műtrágyák. Rézgálic. Rézkenpor. Raffia. Manilla. Mészszeti, kertészeti és gazdasági készletek kaphatók.

a „BARÁZDA“ R.-T.-N.

Árjegyzék ingyen!

Marosvásárhely!

Telefon: 65. — Táviró: Barázda

Mentsük az ifjuság lelkét!

Előző számunkban ismertettük ama törekvéseinket, amelyeknek célja, hogy az erdélyi magyar közönség minden rétege számára hasznos, léleképítő és olcsón beszerezhető könyvet adjunk. Az érdeklődés szépen jelenik meg, kiküldött könyvjegyzékünk alapján napról-napra több könyvrendelés érkezik a Minervához. Ebből az örvendetes körülményből biztatást merítünk további tervek megvalósítására.

Mostan egyik újabb tervünket akarjuk olvasó táborunkkal megismertetni. Ennek a tervnek az alap gondolata a következő:

Minden olyan falusi magyar gyermeknek, aki az elemi iskolát elvégezte (korhatárul vehetjük a 15 évet) ajándékozunk egy jó magyar könyvet!

Az ajándékkönyv összeállítását az idén a Magyar Nép szerkesztősége fogja elvégezni. A tervezet szerint a kis könyv ismertetni fogja a magyar történelem legfontosabb eseményeit, a magyar művelődés legszebb alkotásait. — Bemutatja az irodalom több remekét, vázolja a magyarság kultúráját, világhozzászlását, világkapcsolatait. Utmutatásokat nyújt a gazdálkodás különböző ágairól, hasznos ismereteket közöl, szókincs-központotva oktat és nemesít.

Milyen nagyszerű dolog volna, ha minden évben egy ilyen tartalmu, de mindig más fogalmazású könyvet adhatnánk a serdülő falusi ifjuság kezébe! Nehány év alatt minden falusi magyar háznál egy kis családi könyvtár keletkezne, amely a magyar öntudat és igazi művelődés fejlesztésében megbecsülhetetlen szolgálatokat tenne!

Minden 15 évet betöltött falusi magyar gyermeknek jutalom-könyvet adni!

Össze tudunk-e fogni ennek a gondolatnak a megvalósítására?

A magunk részéről ezuttal is mindent el fogunk követni, hogy a jutalomkönyv ne csak jó, de olcsó legyen. Számításunk szerint egy 10—12 ives vászonkötéses könyv a végleges terjedelmet ma még nem tudjuk megmondani) darabonként 30—36 lejbe kerülne.

Kérjük kedves barátainkat, sziveskedjenek utána számítani, hogy saját falujukban hány olyan fiú és leány gyermek van, akik 1926-ban a 15 évet betöltötték vagy befogják betölteni. Annyi könyvnek a megrendeléséről és szétosztásáról kellene az illető faluban gondoskodni! (Futólagos számításunk szerint egy 1000 lélekszámból álló község számára 350—400 lejjel meg lehetne oldani ezt a nagyjelentőségű nemzeti feladatot.)

Az a kérdés, hogy honnan lehetne a szükséges összeget előteremteni? A mi óhajlásunk az volna, hogy ez az összeg ne essék más kulturális ügyek rovására.

Fölvetjük a következő eshetőségeket:

Minden községnek vannak olyan elszármazott vagy otthon élő jobb módú fiatalok, akik mint *patronusok* szerepelhetnének ebben az ügyben. Szóbeli ismertetésünkre máris sokan megígérték, hogy saját községüket a szükséges jutalomkönyvekkel évről-évre ellátják. A község vezető emberei egy kis levelezéssel vagy személyes megtalálással bizonyosan bőven akadnának olyanokra, akik az ifjuság magyar lelkületének érdekében csekély áldozatot nem sajnálnának.

De az ifjuság patronusaként léphetne föl valamelyik falusi szervezet: szövetkezet, közbirtokosság, dalárda, olvasó kör, vallásos egyesület, nem is szólva az egyházzal, vagy a párt helyi tagozatáról.

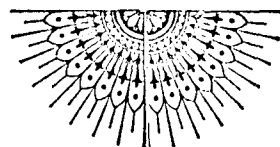
Egy ifjusági műsoros estély, talán éppen a megjutalmazandók szereplésével, szintén biztosítja a szükséges kis összeget. A siker itt is azon fordul meg, hogy akad-e a községben egy lelkes ember, aki ezt a nemzetmentő ügyet magáévá tegye.

Tervünk szerint a jutalomkönyvek kiosztása nyáron, valami szép egyházi vagy egyesületi ünnepség keretében kerülne sorra. Milyen szép alkalom lenne ez arra, hogy a falu felnőttei, öregel megmutassák szeretetüket az ifjuság iránt. Vállalkozásunknak azonban úgy volna igazán nemzeti jelentősége, ha egyetlen 15 éves magyar gyermek sem maradna ki a megjutalmazottak sorából.

Minél elszigetelt helyen nőtt fel az a magyar gyermek, annál inkább rajta kellene lennünk, hogy egy szép könyvvel mint aranylánccal, fajunkhoz újra visszakapcsoljuk.

Nekünk mindenestre tudnunk kell, hogy hány db. könyv kiadásáról gondoskodjunk. Éppen azért föl hívjuk olvasóinkat, hogy jóidején tegyék meg előjegyzéseiket a jutalom könyvre. *Sziveskedjenek kiadóhivatalunkkal közölni, hogy melyik község ifjusága számára hány jutalom-könyvet kívánnak megrendelni?*

Vezessen mindenkit ennek az ügynek az elbírálásánál igaz magyar érzés, a jövő iránt való szeretetteljes érdeklődés. Amit az ifjuságnak adunk: azt nemzetünk jövőjének adjuk!

KÜLFÖLD

Olasz—szerb szerződés. A nemrégiben részletesen ismertetelt német—olasz összelüzésnek eredménye az a szenzáció, melyre egy-két évvel ezelőtt a legélénkebb képzelőtehetségű ember sem mert volna gondolni. Az olaszok és a szerbek véd- és dácsovétséget kötöttek, hogy a németek törekvéseivel szemben magukat biztosítsák. — Mussolini jelentette be a szerződés megkötését, mintegy válaszul az olaszországhoz csatolt Délitől német lakossága érdekében különösen Németországban megindult mozgalomra. A szerződésnek egy hatása kétségtelen. Ez a kisanant közeli teljes felbomlása, ami különben már rég várható volt. Azt beszélnek azonban, hogy Magyarország előzetesen is tudott a szerződés létrejöttéről, és hogy rövid idő alatt ő is csalakozni fog hozzá. Ez ugyan csak feltevés, de mindenképpen jellemző, hogy már nem tartják lehetetlennek a győztes külföldön a Magyarországgal való közelebbi összeköttetés létrejöttét.

Japán—orosz háboru előtt. A messze Keletről megint riasztó hírek jönnek. Háborus hírek. Ezek szerint a japán kormány már megelégedte a szovjet folytonos izgatását Mandzsuriában és Kínában s arra határozta magát, hogy ha kell, fegyverrel is véget vet az aknamunkának. Állítólag már a mozgósítást el is rendelték Japánban. Lehet, hogy a hír túlzott s a háboru nagyon messze van még. El is marad. De ha kitörne, az eredmény nem lehetne kétséges. Japán a hatalma tetőpontján levő cári Oroszországot is kihívta annak idején. Most bizonyára nagyon könnyen végezne a szovjet rendszerrel.

Kereskedelmi szerződés Magyarország és Ausztria között. Hosszas tárgyalások után megkötötték a két ország közötti kereskedelmi szerződést. Ausztria lényegesen leszállította a magyar termékek vámját, Magyarország is tett engedményeket a szövőipari termékek s díszruhák vámtételénél. Így a két ország között az eddigénél sokkal élénkebb kereskedelmi forgalom fog megindulni, mindkettjük gazdasági életének nagy előnyére.

Német—francia barátság. Már Ilyesmiről is lehet írni a Briand francia miniszterelnök legutóbbi nagy beszéde után. Ez a beszéd nyíltan hangoztatta

a két nagy nemzet együttműködésének szükségességét, mely Európa s az európai művelődés legbiztosabb fenn tartója. Ha a szót tett is követi, nagyon hamar megindulhat Európa újra a nyugodt, békés fejlődés felé.

A francia kormánynak különben még mindig nehéz napjai vannak. Adójavaslatainak sorsa biztos, mert már a szenátus is elfogadta azokat. De a nép, az mind hangosabban emel szót ellenük. Legutóbb háromszázezer francia kereskedő tartott nagy gyűlést. A gyű-

Briand francia miniszterelnök

lésen tiltakoztak az adók ellen, mert lehetetlenné teszik megélhetésüket és követelték az új választások elrendelését — azonnal.

A frank pedig az adótörvények meghozatala ellenére sem emelkedik. Jóval alatta van az eddig mindig kisebb értékű olasz lírának. Bizony a francia kormánynak sincs rózsából vetve a feje alja!

A frankhamisítás. Ebben a soha véget érni nem akaró ügyben most a parlament bízottság tárgyalásai alapján beadott négy jelentés foglalkoztatja a nemzetgyűlést. A vitát sokkal szenvedélyesebbnek várták, mint amilyené fejlődött, bár így is elég gyakran vannak nagyon éles jelenetek. Az ellenzék minden eszközt megpróbál, hogy a kormánynak ártson, de nem nagy eredménnyel, mert a parlament többség nemcsak hogy szilárdan kitart a kormány mellett, hanem a vita rendjén erélyesen támogatja is. Az ellenzéki ujságok telve voltak olyan hírekkel, hogy az egységes párt bomlófélben van s hogy Apponyi Albert és Zichy János grófok nyíltan szembe fognak helyezkedni a kormánnyal. Mindebből azonban semmi sem teljesedett be. Az egységes párt együtt áll s Apponyinak nem volt szándéka szembeszállni a kormánnyal. Nem is lehetett, hiszen ő nem kormányt akar buktatni, hanem az országot védeni. Zichy János gróf pedig nyíltan állást foglalt a kormány mellett.

Ugyanugy, mint az ország túlnyomó többsége. Mint Bethlent a Népszócség ülése Genfben szólítja, március 13-án a nemzetgyűlés nem tart ülést. Ez a helyzetet ki akarta használni az elletárs Pallavicini György gróffal nagy adást intézletelt Bethlen ellen, a vádolva meg őt, hogy hónapok óta tudott a frankhamisításról s az el nem leplezni. Vádjait nem tudta bizonyítani s kiszalasztotta a száján azt, hogy régóta tud a dologról. Bethlen nagy élesen cáfolta meg a Pallavicini vádjait s felhívta, hogy menjen az ügyészhez, ha vannak bizonyítékaik. Így a határozat visszafelé sült el s az igazságügyi miniszter gondoskodni fog a Pallavicini megidézteséről.

A frankügy közelebről a francia parlamentben is szóba került. Több szociálista képviselő arra akarta rábírni a francia kormányt, hogy Magyarországgal szemben megtorló intézkedéseket fogadjon. A parlament felszólalása Briand olyan feleletet adott, ami nagy kedvező színben tünteti föl a Bethlen kormánynak és a magyar nemzetet. A többek közt ezeket mondotta:

— Olyan magatartást fogok tanácsolni, amilyenre szükség lesz, de az a cél, hogy az önök higgadtságára, hogy a pénzhamisítást nemzeti jellegű vállalkozásnak mondják, akkor ne tulajdonítsák ezt a magyar népnek. Ez a cél az eljárás volna. A magyar népet ki kell hagyni ezen az ügyön. (Tudom, ismerem a magyar nép becsületességét és azt az óhaját, hogy ezt az ügyet gyökeréig elintézzék minden bűnösre lesujtson. (Élénk szűs és taps.) Az igazságszolgáltatás fogja érni a célját és kérem, ne vártanak az események elébe és tegyék lehetővé a kormánynak, hogy teljes kötelességét a végsőkig (Élénk tetszés és taps.)

Hágában különben megkezdtek ott lefoglalt tetesek fő tárgyalását.

A lengyelek királyságot akarnak. A lengyel köztársaság egyik legnagyobb pártja: a Keresztény nemzeti nagy pártokosok — határozatot hoztak a lengyel királyság visszaállítására. Arról esett szó, hogy milyen családot ajánlanak a lengyel trónra. De ha a trónból lesz valami, szóba jöhetnek a Habsburgok. Nagy pártjuk van Lengyelországban.

MEGHÍVÓ.

A Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Részvénytársaság, Kolozsvárt

VI. évi közgyűlését

1926. évi március hó 21. napján délelőtt 12 órakor tartja a Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 5. szám alatti székházában (1. emelet 18. ajtó), amelyre a mélyen tisztelt részvényeseket ezennel tisztelettel meghívjuk azzal, hogy a felügyelő bizottság által megvizsgált mérleg a közgyűlés elé terjesztendő jelentéssel együtt a társaság hivatalos helyiségében Strada Baron L. Pop (Brassai-u.) 5. szám, 1. emelet, 18. ajtó közszemlére ki van téve.

Tárgysorozat.

1. Részvényesek igazolása. Jegyzőkönyvvezető és jegyzőkönyv hitelesítők kijelölése.
2. Az igazgatóság jelentése az 1925 üzleti évről és a zárszámadások előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Határozathozatal a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és a felmentvény megadása iránt.
5. A részvénytársaság alapítókéjének 8.000.000 leire való felemelése és az alapszabályok 7. §-nak megfelelő módosítása.
6. Egy igazgatósági tag választása 4 évre és 3 ig. tag választása 6 évre.
7. Egy felügyelőbizottsági tag választása egy évre.
8. Esetleges indítványok.

Kolozsvár, 1926. február hó 13.

Az igazgatóság.

Az alapszabályok 19. ik §-a értelmében szavazati jogot csak az a részvényes gyakorolhat, akinek neve, mint a részvények tulajdonosáé a társaság részvénykönyvébe a közgyűlést megelőző év utolsó napjáig bejegyeztetett és aki saját részvényeit, illetve azok részvényeit, akiket képvisel, a meghatalmazási okmányokkal együtt legalább három nappal a közgyűlés előtt letéti jegy ellenében a társaság pénztáránál (Str. Baron L. Pop 5. I. e. 18.) letétbe helyezte.

Azt a február végén lejárt kedvezményt, mely szerint az az egész évi díj az 1927-es naptár árával együtt egy összegben 120 L-val kifizethető,

olvasóink tömeges ezirányú kérésére kivételesen még március hónapra is fenntartjuk.

HIREK

Dr. György Lajos a budapest Szent István Akadémia tagja. La. punk a közelmúltban mutatta be olvasóinknak dr. György Lajost, a Pásztortűz főszerkesztőjét, aki mind irodalomtörténeti, mind irodalmi munkásságával megbecsülhetetlen szolgálatot tett az erdélyi magyar művelődésnek. Tudós munkájára országhatáron túl is felfigyeltek, s ennek eredményeként a budapesti Szent István Akadémia legutóbbi tagválasztó ülésén tagjai sorába választotta. Elismerés nem érhetett volna érdemesebbet Erdély magyar tudósai között dr. György Lajosnál.

És Tót István írja... Egy elbeszélést közlünk mai számunkban, amelyet írója fontos ismeretek alapján szerkesztett meg. Meglátni ez irásból, hogy milyen rettenetes sors vár azokra, akik csábító ígéretekre hallgatva, elhagyják szülőföldüket. Tót István sorát minden magyarnak ismernie kellene, mielőtt kezébe veszi a vándorbotot.

Először fizetni kell. Az igazságügyi miniszter utasította a bíróságokat, hogy hagyatéki ügyekben mindaddig ne hozzanak határozatot, míg az örökösödési illeték befizetéséről kiállított hivatalos nyugtát az örökösök a bíróságoknak be nem mutatják.

Aranykönyv. Az árvízkarúsultak részére ujabbán beérkezett a következők adománya: *Borszék községéből*, ottani lelkes urhölgyek által rendezett mulatság bevételéből 6500 lej, *Zágoni Nőegylettől* 2551 lej, összesen 9051 lej. Előbb befolyt 530 lej, amivel együtt a hozzánk beérkezett adományok összege eddig $530 + 9051 = 9581$ lej. A nemeslelkű adakozók fogadják nyilvános elismerésünket és köszönetünket.

Postai forgalom 1925 ben. Az elmúlt évben Romániában 6751 postahivatal bonyolította le a forgalmat. Postabélyegek eladásából 194 millió lej bevétel volt az államnak. Naponként az országból ezer kiló levelet visz a posta külföldre, ahonnan ezzel szemben 3700 kilogramm levél érkezik az országba. (Ilyenformán aligha megy minden külföldi levélre válasz.) Végül 50 millió telefonbeszélgetést kapcsolt és 6 millió 796.142 táviratot kézbesített a posta a múlt esztendőben.

Gyógyvízforrás Hajduszoboszlón. A trianoni békekötés elvette Magyarországot gyógyvízforrásait. Most a természet ajándékozta meg hatalmas erejű forrásvizet szolgáltató jód tartalmu forrással, melyre Hajduszoboszló határában ásott kutban bukkantak 1090 méter mélységben. A csodaforrás erősen gáztartalmu, 73 Celsius fokú forróvíz, mely naponta 2 millió liternél nagyobb

mennyiségben ömlik ki és eddig 40 méter széles, 110 méter hosszú tavat alkotott. E tóban egész télen át fürödtek a reumás betegek s a víz gyógyhatása bámulatos. Hajduszoboszló város most tárgyalásokat folytat egy nagyszabású gyógyfürdő kiépítésére.

Molnár János emlékezete. Brassó magyar társadalmá felekezeti különbség nélkül áldozott Molnár János nagynevű ref. lelkész emlékezetének. A kegyelet ünnepe mult hó 28-án folyt le istentisztelet és vallásos estély keretében, amelyen résztvettek Kolozsvárról dr. Tavaszy Sándor theol. igazgató és dr. Imre Lajos theol. tanár. Az előbbi felolvasással, az utóbbi prédikáció, ima és áldásosztással emelte a megható emlékünnepe. díszét.

Áruba bocsátott gyermekek. Elszomorító, hogy a kapzsiság miképp formálja át az embereket s vetkőzteti ki őket legnemesebb érzéseikből. Kudán László kézdiszarazpataki lakos áruba bocsátotta gyermekeit, akikért darabonként 20.000 leit kér. Vevő is jelentkezett az egyik gyerekre s a vásár valószínűleg létrejön, mert a gyerekvásárló 18.000 lejt már beígért.

Inkább ujság, mint a dohány. Egyik előfizetőnk, vadadi Kiss Sándor, azt fejtegeti hozzánk írt levelében, hogy a dohányzás ma már nemcsak egészségtelen szórakozás, hanem nagyon drága is. Egészségtelen, mert rongálja a tüdőt, bódítja az agyat, rontja az emésztést és az éjszakai álmot. Drága is, mint a gyógyszerbeli mérég. Mert ma nemcsak a dohánypakkot kell borsósan megfizetni, hanem a papirt, gyufát is. Előfizetőnk azt ajánlja, hogy a dohányzásra pocsékolt pénzt költsük inkább lelkünk művelésére, könyvek, ujságok beszerzésére. Ezzel a tanáccsal mi is egyetértünk, de nem igen bizunk abban, hogy a dohányzók jó tanácsra le tudnának mondani a megrögzött méregről. Egyet azonban méltán elvárhatnánk: az ifjúságot kellene visszatartani attól, hogy az egészségtelen, silány és drága élvezetet megszokja. Milyen bünt követ el az a szülő, aki gyermekét szinte szándékosan kaptatja rá a dohányzásra!

A szőlő eredete. (Arab legenda.) Midőn Noé a szőlőt ültette, jött az ördög és befecskendezte pávavérrel, amitől a levelei megnöttek. A kiterpeszkedett leveleket majomvérrel dörzsölte be. A gerezd bogyoiba oroszlanvért cseppentett, majd az érett fürtöket disznóvérrel permetezte. Ettől van az, hogy a szőlő levélvel italozó az első pohár bor után kérkedővé, dőlyfőssé lesz, mint a páva. Harmadik-negyedik pohár után nekividul ugrál-táncol, mint a majom. Amint fogy a bor, úgy nő a bátorság s végül őrzüngő oroszlánna vadul a legjamborabb alyafi a bor

mértéktelen élvezetétől. És a mulatozás végén már az emberi forma is inkább hasonlatos lesz az állatéhoz, a disznóhoz különösképp, amikor nekifekszik a piszkos, undorító pocsolójának.

Iskoláink figyelmebe. Székelyudvarhelyt a „Tanítók Lapja” kiadásában megjelent és kapható lesz az alábbi két tanulmányos és hasznos irányításokat nyújtó könyv: *Az elemi oktatás tanterve* (ára 50 lej). 115 oldalon adja az óvodák, elemi népiskolák és a felnőtt ifjúsági iskolák legújabb tantervének (programa analitica) jó magyar fordítását (a Monitorul Oficial 1925. aug. 28. iki számában kihirdetett hivatalos szöveg alapján). Már maga ez a cimszerű bemutatás is jelzi, hogy iskoláink mindennapi életében nyújt eligazodást ez a könyv, amelyet az állami magyar tannyelvű és a mi felekezeti iskoláink is állandóan szem előtt kell hogy tartanak, mert ezekben is irányadó és kötelező — az új törvény értelmében — az állami tanterv. *A népművelés vezérkönyve, Tanítók útmutatója* pedig 210 oldalon nemcsak az iskolai ügykezelésre vonatkozó sok állami rendelet és szabályzat között nyújt biztos eligazodást és ad mindenféle ügyirat, táblázat, anyakönyv stb. kiállítására tanácsot, mintát, alaprajzot és 3 kivehető és falra függeszhető román—magyar nyelvű házirendet, hanem ismerteti a nyugdíj, szabadságolás, áthelyezés és még sok gyakorlati kérdésre vonatkozó állami rendeleteket, törvényeket is. Ezenkívül, korunk uralkodó áramlatának megfelelőleg is, behatóan tárgyalja a tanítónak az iskolával kapcsolatos társadalmi tevékenységét és feladatait (a különböző szövetkezetek, népművelési mozgalmak stb. terén); ügyesen ismerteti a román állami tanítók társadalmi és más szervezeteit és intézményeit; nem szőszereint, de az egyes együtvé tartozó cikkek valamint az állami népoktatási törvény tekintetbe jöhető cikkeinek egyes csoportosításával is bemutatja az új magánoktatási törvényt. Egy pótlólag kiadott füzetben mintákat, útmutatót és alapszabálytervezeteket ad (román—magyar nyelven) a különböző egyesületek szervezésére, bejelentésére s az egész engedélyezési eljárásra. Ez a hasznos gyűjteményes könyv a pótlóval együtt (amely különben, külön megrendelve 200 lej) 100 lejért kapható.

Az említett könyveket az ilyen irányú munkásságáról jól ismert Gyekes Mihály szerkesztette s több szerkesztő munkatárs bevonásával jórészt ő is írta.

Dr. Bitay Árpád.

Autóforgalom indult Románia és Magyarország között. Az országhatárral kettévágott Szatmár vármegye közlekedési viszonyaiba örvendéses változás állott be. Egy magyar autóvállalat engedélyt kapott, hogy Nagykaroly és

Nagyecsed helyiségek közötti 14 kilométeres útvonalon a forgalmat lebonyolítsa. A Nagykarolyra beérkező első autót valóságos ünnepléssel fogadták. A vállalat kötelezte magát, hogy az említett útvonalat sem magyar, sem román területen nem lépi túl.

Színészi jubileum

Műkedvelőink bizonyosan méltányolni tudják azt a munkát, amit a színész az alakok megszemélyesítésével, jellemek kidomborításával teljesít. A régi gardákan sok ilyen jeles magyar színészünk volt. Ezek közé tartozik *Leővey Leó* is, a kinek 30 éves színészi jubileumát a napokbau nagy melegséggel ünnepelte meg a kolozsvári közönség.

Művelődési mozgalmak.

Kápolnásfalva műkedvelő ifjúsága: a *Hargita fiatal* január folyamán nagy buzgalommal tanultak be és játszták el az *igmándi kis pap* című vígjátékot. Az előadás sikerében közreműködtek: Csiki Gergely, Péter Lukács, Both Antal, Lőrincz Ferenc, Both Veronika, Dobos Mariska, Simó Agnes, Fazekas Annuska. A *Köd királyfi* című színművet szép sikerrel játszták György Zakariás, Both Ambrus és Péter Mária. Az ifjúság háláját fejezi ki Fazekas József igazgató és kedves neje iránt, akik az előadást vezették.

Műsoros est Kisjenőn. Január hó 23. án a Kisjenő-erdőhegyi iparosifjúság a Kaszinó helyiségeiben nagyszabású műsoros táncestélyt rendezett az árviz által rombadőlt iparostületi székház újjáépítésének javára. Majer József által előadott s az árvizzel foglalkozó prologgal nyílt meg az est. Ezt követte a *Pofozó* masina című kétfelvonásos bohózat, előadták: Marián Gizike, Sz. Nagy Gizike, ifj. Ciszter Kálmán, Kovács Gyula és ifj. Laczó Gyula. Boariu

Veturia áll. tanítónő Coşbuc egy közteményét szavallta. Steiner Gizike Magyar Fregoli című monologgal aratott nagy tetszést, ezt követte Ton Böske és Verbitzki Gizike rokokó tánca. A Tavasz, Nyár, Ősz és Telet jelképező képekben közreműködtek: Koicka Etus, Molnár Mariska, Latzó Ilonka, Molnár Lujzika, Sofró Rózsika, Takács Margitka, Maier Kató, Maier Böske, Geizer Erzsike, Pápai Eszti és Marián Gizike urleányok. Gájer István, Kovács Gyula, Mátyási István, Schwarz Aladár, Csomós József, Maier József, Jungvirt János, (Marán) Marián Bándi és Strifler Jenő urak. A rendezés fáradságos munkáját Braun Fülöpné, a helybeli izr. jótékony nőegylet elnöknője és Boros Károly tanító látnák el nagy hozzáértéssel.

Zsobok község lakói református elemi iskolájuk felszerelését egy harmoniummal akarják gazdagítani. Előadták a „Magyar Nép” szerkesztőségében, Műkedvelők színműtára címen megjelent könyvecskéből: *Férjhez menjek?*, *Borura derű*, *Pollika*, *Köd-királyfi*, *Táncos Feri fogsága* c. darabokat. A szereplőket dicséret illeti odaadó fáradozásukért, de legnagyobb elismeréssel adózhatunk Kovács Lajos ref. tanítónak, a kinek szorgalma, munkássága emelte a községet oly rövid idő alatt a kultúra lelkes harcosai közé.

Csikjenőfalva műkedvelői január 31-én és február 13-án jól sikerült előadásokat rendeztek azon az állandó színpadon, amelyet a köz-égháza nagytermében az előjáráság támogatásával állítottak föl. Az első alkalommal vegyes műsor volt, amelyen daloltak; Ferencz Lajos és Györke Árpád, magánjelenetet játszott Balogh Imre, monológot adott elé Bara Erzsike. A második előadáson az *Ördög mátkája* került színre a következő szereplőkkel: Beke Etuska, Balogh Imréné, Bara Erzsike, Balogh Imre, Antal Péter, Bíró Imre, Györke Árpád, Bara Károlyné, Kosza Albertné, Bara Károly, Erős József, Gropos Ferenc, Kedves József. Csikjenőfalva most lépett be abba a kulturális munkába, amelyet más községek régóta sikerrel folytatnak. Reméljük sok jó hirt fogunk hallani az örvendetes kezdet folytatásáról.

HÖNIG FRIGYES ARAD

Románia legrégebb és legnagyobb HARANGÖNTŐDÉJE

Alapítottatott 1840-ben.

Ajánlja saját találmányú szabadalmazott HARANGJAIT

a hangok előre való meghatározásával. Vas harangszerelvényeket és vas harangállványokat. Nemes anyag, nemes művek.

MEZŐGAZDASÁG.

Naszódmegyei gazdasági hírek. A beszercei februári országos állatvásárra 5000 szarvasmarhát, 350 lovat, 160 sertést és 100 juhot s bárányt hajtottak fel; de idegen vevők hiányában export célokra hizott ökröket nem vásároltak s a belföldi forgalomra is csak 1034 szarvasmarhát, 265 lovat, 87 sertést s 11 bárányt adtak el. Az ökröknek kg. kénti ára élősúlyban 20—28 lej között váltakozott. A beszercei husárak a következők: 1 kg. marhahus 27, növendékmarhahus 23, bivalyhus 19, szopósborju csont nélkül 37 lej. A vármegyében az állatok egészségi állapota elég jó. Az állattenyésztési bizottság 20.000 lej értékű „Distol“-t osztott ki a megyei gazdák juhaj részére — *ingyen*, — Lekencén pedig 27.000 lejt fog kiosztani f. évi április 18-án rendezendő állatkiállításon a legszébb tenyész szarvasmarhák és tenyészlovak tulajdonosai között.

Országos tenyészállatkiállítás és vásár Budapesten. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület március hó 19—21. napjain díjazással és vásárral egybekötött országos tenyészkiállítást rendez. Eddigi bejelentések 502 drb. szarvasmarha, 1003 drb. sertés, 762 drb. juh, 500 nál több baromfi és 100 darab házinyul. A szarvasmarha-csoportban igen szép simmenthali fajtaikat fognak bemutatni, továbbá borzderes és hollandi fajokat is állítanak ki. Legkevesebbé vesznek részt a kiállításon a magyar marha tenyésztői. A sertések csoportjában szép számmal szerepelnek az összes hus sertések és a yorkshire, lincolnshire, berkshire és a hollandi fajok. A juhtenyészetet a hazai francia fésűs és a husmerinói fajok képviselik, de néhány szövetgyapjas merinókat, angol husjuhokat racka és cigája juhokat is neveztek be. Az országos kiállítás iránt gazdakörökben nagy érdeklődés nyilvánul meg a szomszédos államokban is.

Javulás a borpiacon Bortermelőink több oldalról fordultak panasszal hozzánk a borkereskedelmet fenyegető pangás miatt, melynek oka részint a regati gyenge borok térhódításában, részint a borkivittelt megnehezítő intézkedésekben keresendő. Külföldi piacokon különösen háttérbe szorult a romániai kivitel azért is, mert eddig nem részesültek szállítmányaink hasonló, vagy ugyanolyan vámkedvezményben, mint a többi bortermelő államok szállítmányai. Örömmel értesülünk, hogy ebben az irányban tárgyalások folynak s rövidesen versenyképesé váló boraink kivételének megindulása belföldi piacokon is éreztetni fogja jótékony hatását. Egyelőre Csehszlovákia hajlandó

50 százalék vámkedvezményben részesíteni a francia és olasz borok mellett a romániai borkivittelt is.

Állatárak.

Torda. Fejős tehén darabja borjuval 8—12.000, hizott ökör párja 25—33.000, igás ökör párja 18—26.000, növendék marha darabja 4000 L. Hizott sertés 28—32 L. kg.-ként élősúlyban. Juh 300—500, bárány 300—400 L. darabonként.

Terményárak.

Brassó: Buza 950—1020, rozs 700—720 sörárpa 560—580, takarmányárpa 500—550, zab 550—600, lencse 950—1200, bab 600—650, széna laza 240—280, szalma laza 130—140 Lei mászánként.

SZÖVETKEZET.

Szökefalván gáz van.

— A szövetkezeti munka áldásos eredménye. —

Jelen cikkem címe úgy fest, mintha valami geológiai eredményről akarnék beszámolni, vagy a tudósok figyelmét hívnám fel egy olyan jelenségre, mi újabb buvárkodásra szolgálna alkalmul. Nem! Egyiket sem akarom. Más a célom.

De azért tény marad: Szökefalván gáz van. Gáz az utcákon lefektetett csövekben, gáz, égő gáz a kemencékben és lámpákban. Mikor soraim megjelennek — talán az új esztendőben — falunk minden egyes hajlékában már nem didergő emberek olvassák „Magyar Nép“-ünk tanulságos híreit a gázgyönyörű, izzó, fehér fénye mellett.

De megállás! Nem az a célom, hogy a földgáz nyújtotta meleg teljes élvezeteinkről meséljek, hiszen ezzel csak felkelteném olyanokban is a gázzal fűtött, meleg szobák utáni vágyat, kiknél ez csak vágy, örökre vágy maradna. Ezzel nem használnék senkinek. Célom okuláskép elmondani, hogy hogyan született meg Szökefalván a gáz. Meséje van hosszú, de történetét rövidre fogom.

Háromszor fogott Szökefalva vezetősége a magyarsárosi földgáznak bevezetéséhez. 1918-ban községi alapon. Ezt a kísérletet a forradalom elnyelte. 1921-ben csak tapogatózás maradt. Harmadszor 1925 nyarán talán neki sem fogunk, ha egy Esslinger Ferenc nevű élelmes vállalkozó el nem árasztja községünket leveleivel, melyekben rendületlenül merete állítani, hogy most van itt az alkalom, csak rajta, bevezetni a földgázt! — Talán ez alkalommal is a semmiségbe vész minden, ha a szeszélyes sors nem szül képére

és hasonlatosságára ép ez idő tájt egy jegyzőt, ki sokféle-fajta sikertelen vállalkozásaitól még ki nem merülve, öszszeloborozta a község lakóit a helyi *hitelszövetkezet helyiségébe*, hol annak vezetőségétől támogatva megtartotta előadását, minek hatása alatt elhatározták a lakosok, hogy a gáz bevezetése az általa indítványozott módon történjék meg. Részvénytársasági alapon. Megalakult az igazgatóság. Kiosztották a szerepeket. A műszaki vállalkozóval megkötötték a szerződés. A vállalkozáshoz kellett körülbelül egymillió lei. Akadt volna Bank, mely adja a pénzt, de nem volt ki felvegye, mert a részvénytársaság hol jogi, hol más formák miatt megalakulni nem tudott. Mi legyen hát? Alkalmi vállalkozásá gyűrdött át a társaság s így szerezték pénzt. De a dolog még sem ment. Végül is úgy oldódott meg az ügy, hogy ugyancsak a jegyző indítványára — ki belátva, hogy kezd a dolog több lenni kettőnél, ő pedig ellévén foglalta az adókirovás és beszédés munkájával — felkérték az egész gázügy rendezésére és intézésére a helybeli *szövetkezet* elnökét. Ez tudatában a dolog fontos, nehéz, de áldásos voltának, vállalta a megbízatást azzal a kikötéssel, ha felhagynak a Rt. és más „alkalmi vállalkozás“ gondolatával és megengedik neki a község összes gázbevezetőit a Hitelszövetkezet körébe csoportosítani. Egy-két úr kivételével, kik a vállalkozás üzleti lehetőségeire kancsal szemekkel néztek, még az összehívott R. T.-i közgyűlés is örömmel vette tudomásul a szövetkezetbe való kapcsolódást. Itt a szövetkezet elnöke az ő kívánalmainak megfelelő munkatársakra talált Aproz Gyula nagyiparos, Nagy Domokos ref. lelkész és Mátyus Gergely igazgató személyében, kikkel a probléma megoldását biztosítottak látták.

A gáz már benn van, a jövőt bizalommal tapossuk. Azzal a bizalommal, mellyel a szövetkezet elnöke fordult oda anyagi támogatásért, hol eddig sem csaltakozott: *a szövetkezetek központjához Kolozsvárra*. Az anyagi támogatás már megjött. Ennek elnyeréséhez azonban nem volt elég a szép szó s a gáz nagyszerűségének bizonyítása. Erdemek kellettek. Erdemünk: a Szövetkezet évtizedes, tervszerű munkálkodása, működésének eredménye. Ugy hiszem, ennek fellelérése tette lehetővé Fodor központi igazgató ur előtti támogatásunkat, kinek és igazgatóságának ezuton mondok szülőfalum nevében hálás köszönetet.

Biztosítom hálaképen központunkat, hogy nemcsak gáz fűtése és világítása van Szökefalvának, de szövetkezete újabb perspektívák előtt áll, meri munkaköre bővül, élete lendül, jövője készül!

L. J.

MULATTATÓ

Utravaló.

(Fialmnak.)

Előre mondom: rögsz lesz az út
s lehet, hogy vészes ingoványba fut.
Vagy kopár, sziklás Golgotákra hág —
Kicsi véreim semmi csüggedés!
Isten-nevében menjeteK tovább.

Előre mondom: drága lesz a bér:
minden lépés tán egy uncia vér.
Góg, butaság az arcotokba vág —
Kicsi véreim semmi csüggedés!
Dagadó hiitel menjeteK tovább.

És ha egy nyomot vertek is csupán,
egy rést nyitok az őszbozót során;
egy hidacsKát a vadvizek felett:
Kicsi véreim fel a szivekkel!
Nem lesz hiábavaló éltetek!

Érszentkirály. -

L. Ady Mariska.

És Tót István írja...

Írta: Éry Mihály.

A nap izzó tűz golyóját már elnyelte a tenger. Emésztő forrósága felébe hirtelen toltak fel a mérges ködök. A tikkadt emberek tudóje most sípolva küzdött a nedves, nehezen megülő párás levegővel.

A fazenda nyomorkunyhóinak egyikébe fáradtan támolgott be Tót István. Fejét még szorította az egész napi forróság gyűrűje. Meggyuladt szeme révetegen járta körül nézésével a pálmalevéllal fedett „szobát.” Egész nap magában hordozta a rettegést s most szinte már elfásultan várta sejtése igazra vállalását.

A szobában látszólag senki sem volt. De hogy István még erősebben nézett, megdobbanó szívvél látta meg az egész nap felt képét: Egyik sarokban, a rizsszalmával és rongyokból halmozott vacok telején piszkos lepedővel letakarva alig emelkedett ki egy kis vézna test. A felfelé álló lábak s a hegyes kicsi orr tartoták csak ki a leplet, különben lapos volt az egész kis halom, mintha a nyomoruság teljessége volna.

Az István kezéből kiesett a széles karimájú szalmakalap. A vacokhoz botorkált. Megrogyó térdel lebbentette meg a piszkos lepedőt. De tíz éves, szelíd, fehér arcú kis lánya helyett kékes-zöld, eltorzult hullá meredt reá ijesztő idegességgel. S valami szörnyű, édeskésen émelyítő szag tolt a visszahuló takaró nyomán.

Az ember felhördült. Összegörnyedve menekült a szoba másik részébe. Kezével eltakarta az arcát, hogy ne lássa ezt a szörnyűséget — de így még többet látott: Szemfényének, egyetlen négy éves kis fiának őt héttel ezelőt eltemetett, felpuffadt, borzalmas testét s másik kis lányának, a mindig kacagó Rózának néhány nappal ezelőt halálra változott arcát.

Nyögve, zokogva torlódott fel benne az átok: És ez az átok átlógott mindenkit. A kivándorlásra csábító ügynököt, a kapott kényszer földjét, potom pénzen elcsalt

jegyzőt és társait, a koma hívogató, minden jót hazudozó leveleit s a maga esztelenségeit. O, miért is nem hitt a visszatartani vágyó ujságoknak, miért nem hitt papja könyörgő, jóindulatu marasztalásának! És átkozta még a hűséges asszonyát is, aki eljött vele és hozta a három kis gyermekét is. Hozta, hogy most, alig öt hét alatt egyenként kísérik ki őket a közeli temetőbe, hol mérges gombák módjára sűrűn pufad fel a föld és a felpuffadt föld alatt mindenütt apró gyermekek oszladoznak. Apró, magyar gyermekek...

A gyékényfüggöny újra meglebbent — moskítóK raja röpptet be a belépő asszony után. Az ember felkáromkodva kezdett csapkodni utánok. Olyan elkeseredett volt, annyira gyűlölte magát és ezt az egész nyomoruságot, hogy eszébe sem jutott egy jó szó, amit a három gyermekét vesztett feleségének mondhatott volna. S az asszony sem nyújtotta feléje a kezét, hogy legalább egy szorítással vigasztalja. Leült a gyermeke lábához, de elfordította a fejét. Hangja tompa volt, szinte hörgő már.

— Ássa meg a sirt István... Vinni kellmingyár... Az ember felütötte a fejét, még csak most ért el az esze a temetés gondjaihoz: Persze, fejfa kell, koporsó, szemfedél, sirt is csak maga ás itt mindenki a maga családjának... Ezt meg kell tennie utoljára. A kalapja után nyult.

— Verje meg az Isten ezt a cudar földet!... Elveszt hát ezt a legutolsó is... Most mán mik csak koporsóra keresünk ezután.

Az asszony felugrott. Megfogta az ember karját és megrázta. Hangja rekedten károgott, szemében az örület villant meg.

— Nincs koporsó... — Nem lesz koporsója Erzsikének...

Értelmetlenül nézett rá a férfi.
— Azért hagyom itt szegényt... Nem akartam, hogy úgy járjék, mint a kis fiu... Hogy semmivé váljék a szemünk látára... De a botos nem adott — aszonta, még a jövő évbe is átmentünk mán. Osztán neki arra kell gondolni, hogy enni való kell majd keltőnknek, különben belénk vész a gazda pénze. Nem lesz koporsó István... Ennek az utolsóKak már koporsója se lesz...

Az ember szörnyűt káromkodott. Egyik kezével a torkához kapott, mert fuldokolni kezdett. Másik kezével felfenyegetett az ég felé.

— Hát van olyan Isten, aki ezt türi?!
Az asszony felsikoltott. Elveszett ereje visszatért az Istenkáromlás hallatára. Lefogta az ember felfenyegető kezét.

— Az Istent ne bántsa kend!

— Ne bántsam?! Miér ne bántsam? Hát hihetek én mán jó Istenben? Mikor ezt tette velünk... Oda a három szép gyermekünk... A fiu... a kisjány... Meg ez a nagyocska... Még dógozgatott is mán a lelke... Oszt mind itt pusztult el a szemünk előtt... Beleveszi magát a bogár a körme alá... Tele lesz sebbel a kis ártatlan... Aztán ez a vége... Ugy pusztul el, mint a kutya, még a szüleje is iszonyodik tőle... Hát hogy engedi ezt az Isten?!

— Az Isten nem akarta István. Mink magunk akartuk! Hiába könyörgött a tiszteletes ur, nem hallgattunk se szép szóra, se fenyegefésre... Kellott a föld annak a két átkozottnak — odaattuk... Hivácskolt az ügynök — jöttünk... Szépeket irt a koma — elbittük...

— Verjen meg hát az Isten mindent, úgy, ahogy minket megvert! Verje meg a komát is!

— Megverte mán István... Maga maratt, mint az ujjom... Nem élet mán az övé... A levelet meg tudjuk, hogy írta, mint írta szegény... .

— Na csak én nem írnék senkinek, hiába fenyegetnének! Az én szájjamra ide ne bolonduljék soha senki!

Miattam ne pusztuljék el kis gyermek soha! Miattam ne változzék Istentagadóvá az Istenes ember...

Az asszony félrenézett. A szobában már elviselhetlenné vált a bűz. Köhögött és szeliden fogta meg az ember kezét.

— Menjünk István... Segítek én is magának... Assuk meg a sirt.

Az előző gyermekvesztések szivszaggató fájalmi kitörései után még ez volt a legborzasztóbb, a legmegdöbbentőbb. Az anya, aki siet eltemetni a legutolsó gyermekét. Aki alig várja, hogy kiérjen a szabad levegőre...

Nagy csillagok ragyogtak le rájuk a sötétkék égről — idegen csillagok. Gyapjashaju négerok suhantak el az ültetvények mentén — a felügyelők, akiknek nem ártott a köd s akik nem érezték nappal a hőséget... Összevigyorogtak a megtört fehér rabszolgák láttára.

A temető előtt megtorpant az ember.

— Én még se teszem be így a földbe Róza. Nem tudom így betenni a földbe! Hiszen felkaparja valami állat...

Az asszony felsikoltva rogyott le az idegen, kegyetlen földre. Tébolyult szemmel nézett széjjel.

— Muszáj István! A boltba hiába mész.

— Hát megyek oda, ahun segítenek! Ahun muszáj lesz neki segíteni, mert...

... megcsikordult a foga az elszántság dühétől. Ökölbe szoritott kézzel indult meg az iroda felé.

Ismerte jól a járását — itt érte csalódás minden szombat, mikor a várt fizetés helyett csak azt számolták ki a nagy könyvből, hogy már megint előre költöttek: Élelem, dohány, szerszám, temetkezés, mindig majd még egyszer annyi volt, mint a heti fizetése. Rendesen meg alázkodva, tehetetlenségének megbénító érzésével jött ki, de most elfejejtette ezeket a megtöréseket. Keményen lépegetett fel a széles, márvány lépcsőn. Erősen kopogtatott be az irodába.

Várt egy darabig. Ujra kopogtatott. Semmi válasz. Lenyomta a kilincset. Az ajtó be volt zárva. Igaz, hiszen ilyenkor már nincs bent a hivatalnok. Kicsit báoriatanabul, de még mindig elszántan indult a magánlakás felé. Seholy senki — csak a fényűző kényelem. A falak mentén márvány csillogott, a finom gyékényen szőnyegek tarkáljottak. Nagy, önműködő szellőztetők elviselhető levegőt teremtettek. És Tót István a piszkos, pálmalevelekkel fedett odura gondolt, a vackokra, melyek alatt kígyók férgek laknak s melyeken rendre pusztulnak a munkások gyermekei. Ujra ökölbe szoruló kézzel ment tovább.

Nagy, tágas térre ért. Valahol muzsika szólt, István nem látoit sem zenészt, sem hangszert, pedig zengett egy egész zenekar. De a ragyogó selyemruhás asszonyok vérért nem pezsdítette fel — lustán nyujtózkodtak a kényelmes nyugágyakon. És a fazenda tulajdonosa, a nagyhasu, kövér brazíliai, meg a hivatalnokok jeges italt szüröcsöltek a hosszú szalmaszálakon.

Az egész társaság a bebotoorkáló magyarparaszt felé fordult. Az egyik nő fel is sikoltott a felvillanó szemé láttára. Fel akart ugrani, de mintha visszahuzná a lustaság, újra csak háradólt.

A tulajdonos ingerülten csengetett. Vigyorgó néger állt az István háta mögé s a vállára tette a kezét, hogy tuszkolja kifelé. A magyarul tudó hivatalnok durván kiáltott rá:

— Mit akarsz?

Még lázadt benne valami kis dac, de a hangja már alázatos:

— Koporsót akarok a jányomnak. Az utolsó gyermekemnek... Nem kaparhatom úgy el a földbe, mint a döglött kutyát...

Az egyik asszony érdeklődve kérdezősködik, a hiva-

talnok kicsit szégyenkezve magyaráz. A kövér brazíliai vastag ajkába harap, az asszony könyörögve teszi össze a kezét.

A hivatalnok unottan tápázkodik fel. Tuszkolja ki a kalapját forgató magyar munkást az irodába. A fekete egy korbács után nyul és utánuk szegődik.

Az irodában a zsvarásért dühös hivatalnok dühösen förmed rá Tót Istvánra.

— Ezt tudjátok bitangok. Faltok egyre, mikor nem is kell és pompáztok a kölykeitek temetésével ugye? S mikor félvekkkel előre járnak, még beszertelenkednek a buta asszonyok közé, úgy erőltetik ki ettől a bolondos gazdától a pénzt. De ingyen ugyem kapod, megállj kutya!

Megfenyegette öklével az embert s a fekete is megfenyegette, mintha az árnyéka volna.

— Ki a szomszédod? Ki a komád otthon?

— Kispál József meg Horvát Pista a szomszédom. Az egyik komám is. A másik komám meg itt van, hogy verje meg az Isten! Ő csábitott engem is ide...

— Hát levelet irsz a két szomszédodnak, hogy jó dolgod van, sok pénzt keresel, tehened, lovad, ötven hold földed is van már. Jövőre, ha Isten segít átméssz Északamerikába, ott még jobban megszeded magad. — Nézzenek valami nagyobb birtok után, hogy megvehesd, jöjjenek ki ők is, mert itt a boldogság... Itt a papír, itt a tinta, irjad!

Istvánban végigrohan a harag. Nem, ő nem fog hazudozni, csábitani, mint más. Keményen néz szembe a nyersselyem ruhás hivatalnokokkal:

— Nem írom!

A férfi megfordul. Gyűlölettel néz végig Istvánon. De úgy tesz, mintha már unná a dolgot.

— Hát akkor nem írod! De akkor kaparhatod is a pusztai földbe a pulyádat; Takarodj!

Tót István megremeg. A gyermekét látja. A legutolsót, aki hát mégis, mégis kaphat koporsót, ha ő akarja... És ő ezenkívül már úgy sem adhat neki egyebet! A hivatalnok nem néz rá, mégis észre veszi a habozását.

— Irod hát? Mert én sietek... És nézd, ha irod, pénzt adok most, nem felírásra kell vened...

Pénzt szór a zsebéből Tót István elébe.

Az István szemé odatapad a pénzre. Akkor is a fénylő ércet látja, mikor a tolt után nyul és remegő kézzel, megrogyott derékkel, állva kezdi írni:

Brazília, S. Paolo. H. fazenda.

Kedves szomszédom tudatom hogy sorsom és állapotom nagyon jó, melyhe hasonló jókat kívánok magának is. Kend is jobban tenné kedves szomszédom, ha nem nyomorogna otthon, mert csak itt van jó élet meg boldogság, mert itt mink már szerzettün 50 ven hódat meg marhát meg...

Egy pillanatra megáll, mintha a becsület fogná meg a kezét. De a hivatalnok dühösen int, hogy tovább. A fekete megsuhogtalja a korbácsot. Fehér foga gyűlölettel villan.

— Irni kutya matyor!

István mégsem őket látja. A temető szélén mintha az összerogyott asszony könyörögő szemé világitana, hogy csak siessen. És most már szaporán, mintha másolná valahonnan, írja a levelet tovább. Irja szóról-szóra azt, amit neki írtak valamikor.

IPARI ROVAT

A marosvásárhelyi iparkamara viharos ülése. A marosvásárhelyi iparkamara régóta huzódó alelnök választásának ügyében hívtak össze igazgatósági gyűlést; amely ez alkalommal sem hozott döntést, mivel a magyar tagok legnagyobb része nem bírván az államnyelvet tolmácsot hiába kért az elnöktől, kivonult az ülésteremből. „Nem vagyunk bábuk, velünk nem lehet így tárgyalni” — kijelentéssel távoztak el az ülésről, amely még mindössze 5 percig, a jegyzőkönyv hitelesítéséig tartott. Égetően fontos kereskedelmi és ipari érdekek fűződnek ezeknek a közgazdasági testületeknek munkájához, s épp ezért kellene érvényesíteni a jobb belátást, hogy ne bénuljon meg az együttműködés lehetősége. Ezt nemcsak Marosvásárhely, hanem az ország érdeke is így kívánja.

Ipari árak.

Vegyipar. Bőrenyv 48, csontenyv 52, terpentin 80, gyenta sötét 35, világos 45, timsó 14, borax 44, borkósav 145, citromsav 220, részgálic 33, ecetsav 76, napraforgóvaj 70, firnisz 40, sellak 390, vasgálic 7, sósav 10, koncentrált kénsav 1150, emállak belföldi 70 külföldi 140, I. padlólak 160, II-a 90, budai föld 3, belföldi 2, ultramarin 60, zinkweisz 65 Lei.

Bőrárak. Vache cronpon 220—235, lábastalp 160—170, hivaltalp 115—125, vachenyak 120—135, vache-hasszél 112—128, bivalycronpon 150, cronpon 450, bocskortalp 175, angol nyak 194 angol hasszél 170, cseres-pofa 52, cseres hasítás 50—100, kipoztalpbélés 190, marhatalpbélés 205—225, lóitűkőr 135—165, bika lábastalp 145, bivalynyak 80, bivilyhasszél 80, lissé cseres hasítás 130, bivalytalpbélés 180, lótalpbélés 135 Lei.

Valuta jegyzések.

Kolozsvár, 1926. március 6-án.

1 dollár	==	233—236	Lei
1 font sterling	==	1145—1150	"
1 svájci frank	==	45'30—45'65	"
1 arany márka	==	56'10—56'15	"
1 francia frank	==	8'80—8'90	"
1 líra	==	9'40—9'55	"
1 csehi korona	==	6'95—7'02	"
1 dinár	==	4'15—4'20	"
1 osztr. shilling	==	33'10—33'42	"
302—305 magy. K	==	1	"

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

T. J. Magyarhídegkut, R. K. Élesd, Sz. S. Mezőtelegd, I. F. Gyergyóremete, K. J. Mádéfalva, B. J. Városfalva, Sz. D. Dlósad, F. K. Nagytopoly (Sok ilyen derék testvérre volna szükségünk), Sz. L. Szabéd, P. M. Petrilla, P. D. Gyergyószentmiklós (1926-on túl is van javára 20 L), P. P. Homoródszentmárton, N. I. J-é Ozsdola, F. M. Nyárádszentanna, J. A. Blhar, Gy. P. Korond, M. Gy. Paptamás, J. J. Bágyon, V. J. Bakóvár, R. A. Kézdiszentlélek (A kérdézetű könyv nincs meg), K. B. Tenke, B. L. Kiskolos (550 L bejött, 7 naptrá és 7 lap kiküldve), Sch. F. Csanálos, G. F. Nagybacon, Dr. J. A. Kolozsvár, F. M. Kémer, B. M. Csikszentkirály, E. A. Déva, Igelij, B. F. Bágy, K. a Torja, Ifj. cs. B. P. Körösárkány, Tr. Gy. Radnót, R. V. E. Homoródkőhalom, Ny. M. és K. J. Anlóssa, L. Gy. L. Dobra, N. J. Éremjén, F. G. Sepsimagyaros, Sz. J. Gyulafehérvár, K. Sz. I. Bogdánd, P. M. Sófálva, F. D. Torja, özv. V. Iné Teremlőfalva, B. D. J. H. B. és R. J. Kőszegremete, K. L. Gerendkeresztur, St. Gy. Torja, F. M. Recsenyéd, B. M. Szamosósmező, L. S. Felsősfálva, id. K. J. Erdőszentgyörgy, L. I. Karcfalva, B. J. és B. I. Tekerőpaták, Ifj. T. K. Bikafalva, T. P. Nagymajtény, Hítelszöv. Etéd, B. S. Kémer, td. Sz. A. Székelyhodos, B. B. Kémer, M. F. Nagyvarjas, Fr. B. Torda, Z. D. Csikpálfalva, G. I. D-é Hillib, G. Zs. Alsórákos, P. G. Görgénylivergcsür, B-né Mezőpanit, H. J. Vámosgálfalva, O. A. Deményháza, id. Sz. M. Vámosudvarhely, K. J. Né Oltszem, L. M. Mádéfalva, R. Gy. Zernest, B. L. Csikszentdomokos, K. Z. Székelyszentmiklós, Sz. Gy. V. M. Avasulváros, B. L. Páva, K. K. Kálmánd, S. K. Cegőtelke, F. B. Erdőszentgyörgy, Z. M. Végvár (Különös köszönet!) Ifj. Sz. F-né Hirp, D. J. Székelykál, I. D. Székelykeresztur, S. J. Rava, V. B. Buzásbenyő, id. N. A. Sitér, W. I. Halmágy, G. S. Csikcekefalva, M. J. Istenséglis, Sz. I. Kisbacon, P. V. Kiskeresztes, F. M. Csikdelne, S. L. Szilágypercesen, K. M. Magyarlapad, D. L. Marglita, S. Gy. Csomakörös, Ifj. N. F. Nyomat, K. J. Magyarcesztve, N. D. Kőpec, F. J. Remete. Itt felsoroltak az új előfizetőkért, felkes és önzetlen támogatásukért fogadják mélyt tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket, bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

J. K. Kapnikbánya. A *Consum* című közgazdasági szaklapból vettük, beszerzési forrást adni nem tudunk. Az ilyen árák közlésével csupán tájékoztatni akarjuk előfizetőinket. — F. Gy. Petrozsény Veress Béla unió. Ielkész ur címére küldöttük a naptráokat, az igényjogosultak ott átvethetik. — Gy. L. Sepsiszentgyörgy. A 70 L-el. ami még nem jött be, rendben lesz 1926. XII. 31-ig. — özv. P. Z-né, Hildalmás. Felelet megtalálható ezévi 2 lk számunk szerkesztői üzenetel között. — B. 8294. Zsupa. Mi nem foglalkozhatunk pénz továbbítással, P. E-t töröltük, s a 30 L-t az Ön iavára lrtuk, 100 L is bejött. — Á. A Csikszenttamás. 1925-re még 50 L; sorsjegyet rendszeresen fizethet most is bank-átutalással, sőt újabban utalványon is. Az ügyet az elárusítóval levelezze meg és ott tájékozzódjék. — H. A. Csókfalva. Leveléből arra kell következtetnünk, hogy miután nyugdíjaztatását 1919 december havában mondották ki, a román állam illetékes szerve, melynek a kérdésben határozni a hatáskörében állott, arra az álláspontra helyezkedett, hogy Ön nem állt az ő szolgálatában és így nem is kívánhatja tőle nyugdíjaztatását. A román nyugdíjtörvényben a különben nem egészen komoly felfogásnak alapja van és így a sérelmezett határozat ellen a jogorvoslat aligha vezetne eredményre. Azonban itt valóban nem is az Ön nyugdíjaztatásáról, hanem már megállapított nyugdíjáról a román állam

részéről való kiszolgáltatásáról van szó. Ez tehát nemzetközi-jogi vonatkozású kérdés, melyet a békeszerződésre való tekintettel az érdekelt két állam kormányának egymás közötti diplomáciai uton kellene tisztáznok. A levélben idézett korábbi üzenetnek valójában van értelme. Ehhez képest ebben az irányban a külügyminiszteriumnál kellene tapogatni — D. D. Dlósad. A postatakarékpenztári betétek rendezésének ügye tudunkkal még függőben van. Erre nézve az érdekelt két kormányának kell egymással megegyeznie, ami a békeszerződések határozmányából következik. Az ügy jelen állásáról azonban nincs és nem is lehet tudomásunk. — 9674-es előfizető. Veje ügyében mindenekelőtt kieszakózlendő volna a pénzügyminiszter határozata, amely leveléből megállapíthatólag még mindig hiányzik. Míg ez nincs meg, semmi se lehet tenni. Elutasító határozat ellen a semmitől kezdő közgazdasági osztályába lehet folyamodni. Ennek szervezete újabbán ismét szabályozást nyert, de e szabályozás részlettel mi se ismerjük. Esetleg az „Erdélyi Segélyiroda” adhat az ügy állásáról felvilágosítást. Evégett 100 L előzetes be- küldése mellett forduljon Tőkés Ernő re. es- peres ur címe alatt (Bucureşti, Boulevard Basarab 31.) nevezett irodához. Az adatokat részletesen közölje. — A. Gy. Szókefalva. Kérdésére, hogy van-e a buza-valorizálára valamilyen törvény, „nem”-mel kell felelnünk, de ez a felelet nem volna kielégítő, miután esetében nem törvény-magyarazatról, hanem a kötött szerződés értelméről lehet csak szó. Irányadó e szerződés szerint a hivatalos jegyzés. Kérdés tehát az, hogy ennek arányában mint eszközölje a fizetéseket. Ha többet fizetett volna, mint a hivatalos jegyzés adatai szerint kellett, a többlet visszakövetelhető, illetőleg a további fizetésekre beszámítást igényelheti.

F. M. Felsőrákos. Leveléből arra lehet következtetni, hogy a múlt évben volt cselédje után igényelt illetéket talán nem illetékes helyre fizette, mert az illető pénztár neve két hibás megjelöléssel fordul elő a levélben. Ha a befizetés illetékes helyen történt, úgy a további követelés és végrehajtás jogtalan. Ez ellen a prímpretorátusnál, mint a foku Ipar- illetve cselédügyi hatóságnál kell keresni jogorvoslatot. Esetleg vejeje igénybe ügyvéd közbenjárását. A Magyar Párt egyesítési tagozatának vezetősége bizonyára készséggel ad utbalgaztást a személyre nézve, ha oda fordul. Elnök Dr. Györey Zsigmond. — I. S. Székelyudvarhely. A 9674-es előfizetőnek küldött üzenet részben Önnek is szól, mindazonáltal az azon körülmény okozta különbséggel, hogy Ön és társai ténylegesen szolgálták a román államot. Éppen erre való tekintettel a sérelmes elutasító határozat ellen be kell nyujtani a jogorvoslat kereső kérését. Egyébként figyelemmel arra, hogy leveléből megállapíthatólag Önök a szolgálatnak a román csapatokkal együtt való teljesítésére 1918 nov. 28-án kapták a parancsot, tehát előbb, mintsem Erdélynek Romániához leendő csatlakozását a gyulafehérvári gyűlés ki- mondotta volna, e kérdésnek, tekintve még azt is, hogy Önök még a magyar állam fegyveres erejének tagjai voltak, nevezetes nemzetközi-jogi vonatkozásai vannak, amelyekkel azonban e helyen nem foglalkozhatunk. Kíváncos lenne, hogy ez irányban valamennyi érdekelt együttesen lépjen fel és kérje az Országos Magyar Párt támogatását. — O. K. Sepsiszentgyörgy. Naptrá kiment, rendben 1926. XII. 31-ig.

Cs. N. D. Ottomány. Révfy és Fövenyessy- féle énekkari gyűjtemények, valamint akármilyen kották a Romániai Magyar Dalosszövetségéknél kaphatók. Erdéklődők forduljanak egyenesen *Tárca Bertalan föltárházhoz* (Cluj—Kolozsvár, Ref. Kollegium). — K. J. Tekelaka, Dehogyis szilinteljük, az ilyen emberét soha! — B. A. és K. S. Kisbacon. Lincolnshtrel sertést tiszta vérben tudomásunk szerint Erdélyben nem tenyész- tenek. — Sz. S. I. Nagykapus. Az Erdélyi Orsz- dasági Egylet titkárl hivatalát felkértük, hogy

gazdakör alapszabálymintát küldjön (Cím: Cluj Kolozsvár, Str. Mureşan 10.) — Sz. I. Cserőtelke Akácska csemetékét beszerezhet a kereskedelmi falkolákban, de ha nagyobb mennyiségre van szüksége, forduljon az illetékes erdőigazgatósághoz, ahonnan erdősítési célokra díjtalanul kaphat csemetékét. A csemeteknek csupán a kísérési díját kell megfizetni. — O. E. Hirip. A kolbászt leginkább úgy lehet a megpenészedéstől megóvni, ha jól felfüstöljük és azután szellős helyen úgy felakasztjuk, hogy szabadon lógjon, azaz ne érintkezék egymással. Ilyen állapotban megszárad és nem penészesedik. Ugyis lehet eltartani, ha dísznózsírba süllyesztve tesszük el. — A galambok civakodásának vagy az az oka, hogy a hím és nőstény aránya nem helyes vagy pedig a fajta az ok az ősszelérhetetlenségnek. Vannak szeldebbszermészetű és civakodó galambfajták. Civakodók a postagalambok, a Strasser galambok, a parlagi vagy u. n. paraszagalambok stb., míg ellenben a páva-, a parókás- és sárgyalambok szeldek. Hogy a dúc egyes rekeszeiben biztosabban megférhessenek egymás mellett az egyes galambparok, evégből a galombokat télen nem szerintk ülön kell választani és azután tavasz felé külön kis ládákat össze kell őket párosítani. Ha az egyes párok összebarátkoztak, azaz párosodtak, akkor ők lehet őket tenni a közös galamb dúcnak egyes rekeszeibe és ekkor már nem fognak civakodni. — Sz. D. Szászhermány. A kellemetlen viselkedés elmulasztása végett megpróbálhatja a Péter-féle veriisztító tea használatát. Van gyermekek és felnőttek részére, az utóbbit vegye. A szeszbedörzsölés is elmulasztja, de a veriisztító tea általánosan fogja megszüntetni. — D. J. Margitta. Alumínium drótot hol lehetne kapni, sajnos nem sikerült megtudnunk, ilyet tudtunkkal Romániában nem gyártanak. Talán a bukaresti fémközpont adhatna felvilágosítást.

Str. A. Nagyszalonta. Aranyozott képrámát, ha metall aranyozással készült, legcélszerűbb szappanos vízzel lemosni. — E. J. Erdőd. Ablak faredőnyt készítenek Nagyváradon Halász testvérek (Str. Cogalniceanu 16. sz.). Hivatkozzék a „Magyar Nép”-re. — B. F.-né Ermlhályfalva. Első kérdésére az ottani vám- és utlevél-hatóságok adhatnának felvilágosítást, ilyesmirtől mi ilyen messziről valóban nem adhatunk választ. Az építőmester emeletes házat is konstruálhat, ilyen tanfolyam valóban Temesváron van. Irjon az *Iparosok Szaklapja címre* (III. Str. Tirol 69.) Kőművesmester csak földszintes házat építhet. A *temesvári Kereskedelmi és Iparkamara* is felvilágosítást adhat. — B. A. Petromány. A Knelp-féle „Melne Wasserkur”-t legfeljebb antikváriusnál lehetne kapni, ellenben a hozzá való atlaszt, amelyben a vízkurám című könyvben tárgyal gyógynövények ismertetve vannak és színes képen bemutatva, Budapesten Gerő és Kostyál könyvkereskedésében lehet beszerezni. Vasláp-sót Kolozsvárt lehet kapni a R. zsa drogériában, kilónként 15 L-ért. Cím: Rózsa Mór Royal-drogériája, Piaţa Unirei. — G. Gy. és Z. L. Karcfalva, M. J. Zsidve. Az Ipari kölcsön csak igéret maradt, ezt kizárólag románok kapták és kapják, gör. keletiek és gör. kath.-ok. Egyébként annyi adat szükséges hozzá és oly feltételek alapján adják, hogy nem érdemes rá időt vesztegetni. Vasparl szaklap tudomásunk szerint nincs, ezt az iparágat is felöleli azonban az *Iparosok Lapja*, mely Temesvárt (III. Str. Tirol 69.) minden

második vasárnap megjelenik. — K. J. Báld, „Vlontal Mária” a Szabó Mária írói neve, szóval a két személy egy és ugyanaz. — B. K. Zajzon. Kérdezett könyvben a kerekességről bizony semmi nincs. — K. G. Kézdimarkosfalva. *Félévig előre hirdettük*, hogy jutalomnapjainkat azok kapják meg, akik előfizetésüket 1925. XII. 31. előtt rendezik. s így valóban nem értjük, hogy valaki 110 L. hátralékkal hogyan tehet nekünk szemrehányást. Töröltük. — P. L. Székelyszentkirály. A kérdett könyvek nem kaphatók. — B. S. Szombatság. 1926. I. 1-től 10 példányt számolunk el. — B. A. Brassó és B. Zs. Gencs. Több-ször ízentük már, hogy ingyen napjárt addig egyik évben sem adtunk, csak most, máskor csak az kapott, aki a hirdett árat beküldötte. — K. J. Csikfalva. 1924-es napjártunk sajnos egy sincs. — özv. E. L.-né Mezőbánd, M. F. Nagyzerénd. Kilépő előfizető jutalomnapjárt nem kaphat. — K. T. Cs. 1926. XII. 31. ig kell 120 L. — L. M. 10.472-es Temesvár. 1926. XII. 31-ig még kell 64 L. — K. J. Ermlhályfalva. Öszinte részvételt vagyunk, szíves fáradásáért hála és köszönet. — G. J. Lécfalva. Csinálnánk mi szívesen nagyobb lapot, ha mindenki pontosan fizetne és oly szépen gondolkodnék. Fogadjon testvérel kézzorításunkat. — B. E. Homoródszentmárton. 1925-re 60 L. hátralék van. — K. M. Magyarlapos. A 8750-esnek 1926. III. 1-től kell meg 100 L. — Kr. Zs. Nagytarna. 1926. XII. 31-ig kell még 105 L. — B. J. Ovárl. 1926. XII. 31-ig kell még 48 L. — B. J. Csegöd. Saját 100 L-ja könyvelve, a 200 L-t így nem tudjuk megfizetni. csak ha azok nevét is közli, akiknek szolt.

Bérekedett és nyugtázni kért pénzek. K. J. Felenyed 50, B. J. Székelyvécke 120, F. A. Nagykaroly 120, N. L. Feiszbánya 120, G. Zs. Alsórákos 120, F. V. L. Biharpüspöki 480, J. A. Bihar 640, K. K. Bágy 300, M. J. Zsidó 240, T. H. Bollbarlang 120, S. F. és T. F. Marosvásárhely 200, T. S. Marosvásárhely 100, Gy. P. Korond 100, T. S. és R. Gy. Korond 200, B. J. Osinka 100, M. Sz. S. Nagybodófalva 200+55, E. B. Kézdiabás 400, K. F. Magyaró 120, D. D. Szederjes 140, S. J. Petrozsény 185, G. J. Székelyhid 240, Sz. F. Kapnikbánya 110, F. I. Nagybánya 140, T. A. Székelytanácsfalva 100, A. A. Petrozsény 100, Kl. I. Érkisfalva 120, özv. J. J.-né Lipka 120, M. L. Maroskáptalan 120, N. A. Székelyhid 135, V. A. Marosugra 240, Cs. Gy. Szörce 260 (előfizetése r. 1926 IV. 15-ig), Sz. Gy. Sepsiszentkirály 100, G. I. Kovászna 180, R. I. Marosugra 200, Cs. M. Kaszonujfalu 90, Z. L. Torja 300, D. L. Kisborosnyó 200, D. L. Margitta 60, Zs. J. Alsószopor 100, ifj. V. A. Firtosmartonos 105, N. D. Köpec 500, B. G. Ovárl 100, B. J. Osinka 100, Sz. J. Dicsznajó 100, N. A. Törösvár 100, B. L. Pettyén 50, L. I. Kövend 395, D. M. Várfalva 100 (r. 1926. III. 15-ig), E. Zs.-né Piskolt 120 (1926. XII. 31-ig).

Próhirdetések.

Bőrkerekesedésbe egy tanuló felvétetik, 3 vagy 4 gimnáziumot végzett előnyben. Cím: *Dibéldy Géza Abrud—Abrudbánya.*

Használt harmoniumot keres iskolai célra a magy. rszovátli untlárius felkész (Suat, p. u. Moclu.)

Érettségizett és leszerelt fiatalember állást keres, perfect román. Cím: a kiadóhivatalban.

Éladó 1 drb. 12 lóerős benzín vagy petróleum hajtásra alkalmas motor, teljesen jó karban, megtekiüthető: Virág Pál autótulajdonosnál Torda, malom, vagy nagyobb csepplő hajtására alkalmas, olcsó.

Kaphatók a Minerva könyvkereskedésében (Cluj—Kolozsvar, Str. Regina Maria 1.) Dr. Karácsonyi János püspök „Orosz-szláv lakosok Erdélyben” és „A székelyek ősei és a székely magyarok” című művecskéik, 1—1 példány a pénz előzetes beküldése mellett ppstaköltéssel együtt 10 Leu.

Virággalanták, Veteménypalánták, virág-gumók, dísznövények, bokorrozák, nagyszerű újdonások, fölülmulhatatlan minőségű veteménymagvak, növényvédelmi szerek. Mérsékelt árak. Részletes árjegyzékek mindenről 5 Leu bélyegért kaphatók. Gáspár István műkertész Hoghiz—Olthéviz.

Gépészkovács,

nős, kerestelék április 1-i belépésre, szivógázmotoros malomnak, molnár és fűtővel való vezetése mellett gazdasági kovács munkák végzésére.

Cím: a kiadóhivatalban.

Éladó egy gőzcsepplő garnitúra a kazán 4 HP, a szekrény ezres Clayton-SchuttleWort, a kazán magyar gazdasági gép. Cím: Fazakas Pál Halmeg—Halmagy.

Szülőltványokról, amerikai drecht termő egy és két éves gyökeres szülőltveszűzokről kérjen árjegyzéket, melyet bérmentve küld Oláh István szülőltvány termelő Diosig—Bihardiószeg Jud. Bihar.

Erdélynek a legjobb, feltétlen koránérő és e mellett nagy terméstadó kukoricája az „Erdélyi” tengeri. Nagypálink átaltermelt fajta ez, melyet 20 évi gondos nemesítés útján sikerült annyira megjavítani, hogy ma már a természetes 86 százaléka szem s csak 14 százaléka csutka. Acélos, súlyos és minden viszontagsággal szembeálló. Vetőmag kapható közvetlen a nemesítőnél Várady Mihály-nál Dej (Dés) jud. Somes. Ára kilónként 10 Lei, vetőmagszükséglet holdanként 9—10 kgr.

„Aphrodan”

Rheuma-köszvény és fejfájás ellen kitűnő eredménnyel használják.

Kapható mindenütt!

Készül:

Laboratorium de „APHRODAN” Cernatu—Csernátfalva. Jud. Braşov—Brassó megye.

„ZEUS”

Erdély legnagyobb férfi- és női szövet gyári lerakata.

Raktáron tart nagy választékban gyári áron mindennemű bel- és külföldi elsőrangú szövet és bélésárukat.

Cím: Cluj—Kolozsvar, Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc-u.) 4. sz.

Tavaszi ültetésre a legnemesebb fajtájú

gyümölcs- és szőlő-
oltványokat, rózsákat stb. ajánl

Tóthfalussi és Tsai
oltványtelepe

Tárgu Mureş - Marosvásárhely
Városi és villa kertek részére nagy
készletben tartunk törpe-
gyümölcsfákat.

Árjegyzéket szívesen küldünk.

Déri Árpád

magkereskedése.
CLUJ, Strada Regina Maria 10.

oooooooooooooooooooooooooooooooo

Ajánlja németországi
és hollandiai garantált
fajazonos, tiszta és
csiraképes konyha-
kerti-, virág-, és
gazdasági magvait.

oooooooooooooooooooooooooooooooo

Árjegyzéket portómentesen küld.

Tüdőbetegek

is kitűnő eredménnyel használják
a Dr. Biró-féle

„Sirol“-t

(őrv. védve)

Egy üveg ára 60 lei.

Kapható: Dr. Biró gyógyszer-
tárában Cluj Plaşa Unirii 6. sz.
továbbá minden nagyobb vi-
déki gyógyszerárban.

Aki pontos címét közli, az ingyen
megkapja: „Hogyan óvakodjunk
a tüdőbajtól“ című könyvecskét.

„Transsylvania“ Bank r.-t.

azelőtt

Gyulafehérvári Takarékpénztár rt.

Alapított: 1872. évben.

Főköntézetei:

Kézdivásárhely

Csikszereda

Ditró

Torda

Elfogad betéteket, leszámítól váltókat
és bárhova teljesít átutalásokat és
meghitelezéseket.

Vezérképviselője:

A Gazdák Általános Biztosító rt. nak

Affiliált intézete:

Parajdi Hőzgazdasági Bank, Parajd.

GERGELY FERENC Utóda

(Cégtulajdonos DR. NEMES FERENC)

tűszer-, gyarmatárú-, termény-, gyógyanyag-
és lestháru kereskedése.

Cluj—Kolozsvár. C/10 Telefon: 164. sz

Nagyban! Kicsinyben!

Vetemény- és virágmagvak!

Gazdasági magvak:

Lucerna, arankamentes ólomzárótt
Répmagvak: Colossus, Saeharosa, Mam-
muth, Olajbogyó, Echendorfi Phacelia,
elsősorú mézelő növény. Fűmag,
eredeti skót angol perje. Bükkhöny,
Baltalm, Dughagyma Oltóvlasz a leg-
jobb minőségben. Almola, Enda-Chi-
nolin, Salfarol és más növényvédelmi
szerek.

Garantált fajazonosság és csiraképesség!!

ELLENZÉK

az erdélyi magyarság legrégebb,
legélénkebb, legelterjedtebb
napilapja. — Ennélfogva mint hir-
detési organum is nélkülözhetetlen.

ELLENZÉK

szerkesztősége: kiadóhivatala:

Str. I. Bratianu Str. Iuliu Maniu

Király-utca 22. Szentegyház-u. 1.

CLUJ — KOLOZSVÁR.

A Cluj—Kolozsvárt 1924. év szeptember havában tartott országos állatkiállításán aranyéremmel kitüntetve

Fél kg. gyapjú, vagy két kg. sajt
árával megmentheti birkját a
pusztulástól.

DISTOL

biztosan meggyógyítja méte-
kóros juhait és szarvasmarháit!

DISTOL

Egyszerű a kezelés! Biztos gyógyulás!
Főlerakat:

GERGELY FERENC Utóda

drogériájában

Cluj—Kolozsvár.

Költségkímélés szempontjából tes-
sék a gyógyszertárakhoz fordulni.

Kapható: R. Mosse 1669

Hagyrománia összes gyógyszertáraitban.

Magyarlakta vidéken,

28 községben verseny nél-
küli, napi egy vagon vám
és kereskedelmi örlésre be-
rendezett teljesen új

műmalom

a hozzátartozó 17 hoidas
szántó 20 éves bérleti jogá-
val együtt családi okokból

olcsón eladó.

Csak komoly érdeklődőknek
a malmot üzembem mu-
tatja az

Elekes hirdetési iroda

Brassó, Kapu-utca 32. szám.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS

A kiadásért felel:
PETRES KÁLMÁN
kiadóhivatali igazgató.